

OPONENTSKÝ POSUDOK

na habilitačnú prácu: **DOPRAVNÉ ZABEZPEČENIE RIEŠENIA KRÍZOVÝCH JAVOV**

Autor práce: **Ing. Eva SVENTEKOVÁ, PhD.**

Pracovisko : Fakulta špeciálneho inžinierstva Žilinskej univerzity
v Žiline

Oponentský posudok som vypracoval na základe písomného vyžiadania dekana Fakulty špeciálneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline. Na posúdenie mi bola predložená habilitačná práca v rozsahu 126 strán, členená do troch kapitol bez príloh.

V **úvode** práce sú definované ciele, štruktúra a zámery riešenia habilitačnej práce. Postupnosť riešenia je stanovená správne od všeobecných základov teórie krízového manažmentu cez ich aplikáciu v špecifických podmienkach dopravného zabezpečenia riešenia krízových javov až po ich konkretizáciu v doterajšej pedagogickej a vedecko-výskumnej činnosti habilitantky. Určitý rozpor je vo vymedzení fáz riešenia dopravného zabezpečenia krízových javov, ktoré budú v práci riešené.

Podstatná časť **prvej kapitoly** sa zaoberá štruktúrou a úlohami výkonných prvkov krízového manažmentu s dôrazom na integrovaný záchranný systém. Menej pozornosti je venované riadiacim orgánom a ich pôsobnosti, čo by bolo potrebné z hľadiska následných riešení dopravného zabezpečenia krízových javov. Rámcovo sú naznačené otázky celkovej logistickej podpory. Nezrovnalosti týkajúce sa prvkov krízového manažmentu v SR vyplývajú z porovnaní obrázkov č. 1.2 a 1.3. Rovnako nieje jednoznačne definované, čo je „prvok“ a čo „orgán“ krízového manažmentu. Za zbytočné považujem opakované uvádzanie štruktúry zložiek integrovaného záchranného systému textom pod tabuľkou 1.1, keďže z uvedenej tabuľky toto zloženie jednoznačne vyplýva. Z obsahu kapitoly je málo zrejmé jej postavenie a význam pre nadväznosť ďalšieho postupu riešenia, tzn. aké závery z kapitoly vyplývajú a ako budú usmerňovať ďalší postup.

V **druhej kapitole** habilitačnej práce ako i v ďalších častiach sa autorka snaží poukázať na potrebu komplexného prístupu k dopravnému zabezpečeniu riešenia krízových javov, s presným stanovením riadiacich a súčinnostných väzieb zainteresovaných prvkov. Posudzuje dopravné zabezpečenie krízových javov v kontexte obranného a civilného núdzového plánovania. Východiskom kapitoly je stručná charakteristika relevantných právnych noriem, v ktorých je problematika krízového dopravného zabezpečenia riešená.

Model krízového riadenia v doprave na obrázku č.2.1 je len čiastočným doplnením všeobecného modelu krízového riadenia. Pridaná časť týkajúca sa špecifik všeobecného modelu v podmienkach dopravy je dosť zjednodušená. Napriek tomu, že v ďalšej textovej časti je model podrobnejšie opísaný, očakával by som už v schéme modelu znázornenie aspoň základných orgánov podieľajúcich sa na krízovom dopravnom zabezpečení a väzieb medzi nimi. Okrem toho je

diskutabilné, či pojem „krízové riadenie v doprave“ použitý v názvu obrázku modelu je totožný s pojmom „krízové dopravné zabezpečenie“.

Jednou z riešených otázok je aj obnova a údržba dopravnej infraštruktúry, chýba tu však jej posúdenie z pohľadu súčasnej aktuálnej ochrany kritickej infraštruktúry. V niektorých čiastkových otázkach nie sú dôsledne rešpektované odlišnosti medzi obidvomi hlavnými druhmi dopravy pri ich použití počas riešenia krízových javov (*napr. tvorba krízových grafikonov, charakteristika organizácie dopravného zabezpečenia nesenia krízových javov uvádzajúca len „motorové vozidlá“ na s. 62 ap.*).

Na s. 58 je spomínaný ako dôležitý „systém optimálneho využívania motorových vozidiel“, pričom nie je zrejmé, či existuje. Medzi regulačnými opatreniami v cestnej doprave sú použité pojmy „pracovná povinnosť“ i „pracovná výpomoc“; právne dokumenty SR (*Zákon č. 179/2011 Z.z. o hospodárskej mobilizácii a o zmene a doplnení zákona č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov, §3, pís. k*) definujú len „pracovnú povinnosť“. Medzi úlohami obvodného úradu pri organizácii dopravného zabezpečenia železničnou dopravou sú pochybné činnosti (*napr. prečo a aké vedie prehľady o počte prepravených obyvateľov a množstve prepravených zvierat a tovarov, akému krajskému úradu predkladá požiadavky na železničné prepravy*). Nepresná je aj časť údajov o organizačnom usporiadaní Oblastných riaditeľstiev ŽSR.

Posledná **tretia kapitola** je prezentáciou hlavných aktivít habilitantky vo vedecko-výskumnej aj pedagogickej činnosti. Napriek zameraniu prevažne na dopravnú problematiku sú evidentné snahy ukázať na všeobecnú platnosť prezentovaných riešení a metód v činnosti krízových manažérov. V použitých matematických vzťahoch sú čiastočné formálne nedostatky, rovnako sú občas použité nepresné termíny. K dokonalejšiemu metodickému usporiadaniu kapitoly by prispelo okrem iného aj zredukovanie niektorých zbytočne podrobných údajov o organizačných otázkach v súvislosti s riešenými projektmi, podrobného užívateľského popisu programového produktu ASTRA, systematickejší opis teoretických podkladov pre riešenie krízových javov v cestnej doprave ap. Časť tejto kapitoly mohla byť spracovaná formou príloh.

Celkový záver habilitačnej práce je subjektívnym zhodnotením autorky zameraným na splnenie hlavného cieľa práce. Poukazuje na parciálne výsledky jednotlivých kapitol. V tejto súvislosti použitá väzba „zostrojenie nástrojov“ asi nie je najvhodnejšia, v tomto prípade nejde o nástroje v technickom slova zmysle, preto bolo vhodnejšie hovoriť napr. o „tvorbe“. Autorka súčasne stručne charakterizuje použité metódy riešenia a naznačuje prínosy habilitačnej práce pre teóriu krízového manažmentu.

Celkovo je habilitačná práca spracovaná starostlivo. Vysoká, takmer bezchybná je gramatická úroveň. Rovnako pozitívne sú časté citácie priamo v texte. Tabuľky a obrázky sú zaradené primerane rozsahu a obsahu práce. Prehľadnosť práce by ešte skvalitnilo formulovanie čiastkových záverov za všetkými kapitolami.

Ako drobné nedostatky možno uviesť:

- číslo neexistujúceho študijného odboru (*správne má byť 8.3.7 a nie 8.6.7*),

- chýbajúci zoznam skratiek, ktorý je povinnou súčasťou habilitačnej práce so zaradením pred úvodom, ako aj nedôsledné vysvetlenie niektorých skratiek pri prvom použití v texte,
- chýbajúce odkazy u časti zaradených obrázkov, ako aj používanie slova „nasledujúci“ v odkazoch,
- nedôsledné rešpektovanie odporúčaní vydaných dokumentmi a pomôckami pre usporiadanie zaradených grafických produktov (*obrázkov, tabuliek*),
- neúplné uvádzanie právnych noriem číslom a názvom v texte,
- chýbajúce odkazy na zdroje pri uvádzaní konkrétnych údajov (*najmä číselných*) v texte (*napr. počet a dĺžka určených automobilových ciest*),
- nesprávne (a tým čiastočne nezrozumiteľné) používanie viacúrovňového členenia niektorých odsekov,
- neúplná identifikácia prevažnej časti titulov v zozname použitej literatúry (*ročníky a čísla periodík, vydavateľstva, počty strán, medzinárodné číselné identifikátory ISBN a ISSN*)
- špatné číslovanie state 2.1.4 (stať 2.1.3 neexistuje, táto chyba je aj v obsahu).

ZÁVER:

Napriek uvedeným nedostatkom pôsobí predložená habilitačná práce vcelku pozitívnym dojmom. Aktuálnosť riešenej témy je nespochybniteľná a vychádza zo sústavného zdokonaľovania a prispôsobovania metód a nástrojov krízového manažmentu meniacim sa podmienkam vzniku možných krízových javov. Neoddeliteľnou súčasťou krízového manažmentu je udržanie funkčnej dopravy počas pôsobenia krízových javov, z čoho vyplývajú v súčasnosti preferované úlohy ochrany kritickej infraštruktúry v sektore dopravy.

Autorka preukázala zvládnutie potrebného teoretického základu krízového manažmentu a jeho aplikácie v otázkach dopravného zabezpečenia. K tomu evidentne preštudovala množstvo literatúry z oblasti teórie krízového manažmentu a relevantných disciplín využívaných v krízovom manažmente. V práci je možné identifikovať tvorivé uplatnenie teoretických poznatkov a vecné spracovanie podkladových materiálov. Habilitačná práca je podložená aj potrebnými publikačnými aktivitami a úspešnou pedagogickou činnosťou.

Na základe uvedených skutočností konštatujem, že Ing. Eva Sventeková, PhD.:

- preukázala svojou habilitačnou prácou schopnosť riešenia vybranej problematiky krízového manažmentu,
- je schopná posudzovať a podieľať sa na riešení všeobecných otázok krízového manažmentu a špecificky v oblasti podpory riešenia krízových javov,
- splnila jednu z požiadaviek na úspešnú habilitáciu v odbore „Občianska bezpečnosť“.

Pri obhajobe habilitačnej práce požadujem od habilitantky vyjadrenie k týmto otázkam :

1. Objasnite podrobnejšie model krízového riadenia v doprave podľa obrázku č.2.1 na s. 39.
2. Charakterizujte najdôležitejšie aktuálne problémy súvisiace s využitím jednotlivých druhov dopravy pri riešení krízových javov.
3. Ktoré subjekty hospodárskej mobilizácie (okrem spoločnosti Železnice Slovenskej republiky) sú ďalej určené na vykonávanie úloh dopravného zabezpečenia v krízových situáciách na úseku železničnej dopravy a na čom sa podieľajú.

Odporúčam prijať predloženú habilitačnú prácu na obhajobu a po úspešnej habilitácii **vymenovať** Ing. Evu SVENTEKOVÚ, PhD. **docentkou** v odbore „Občianska bezpečnosť“.

V Žiline 9. januára 2013

prof. Ing. Miloslav SEIDL, PhD. v. r.
Katedra technických vied a informatiky FŠI ŽU

oponent